

OBSAH

I.	ÚVOD	11
I.1.	Hierarchie interakcí mezi elementárními částicemi, atomy a molekulami	11
I.2.	Původ a fenomenologický popis slabých interakcí	13
I.3.	Třídění van der Waalsových systémů	22
I.4.	Přehled publikovaných monografií a referátů	23
II.	METODY VÝPOČTU SLABÝCH INTERAKCÍ.	24
II.1.	Obecné poznámky o použitelnosti různých typů kvantověchemických a ostatních metod	24
II.2.	Metody výpočtu přesných (nerelativistických) energií	26
II.2.1.	Hylleraasova metoda	26
II.2.2.	Metoda konfigurační interakce a mnohočásticová poruchová metoda	27
II.2.3.	Metoda valenčních struktur.	50
II.2.4.	Poruchová metoda	52
II.2.5.	Závěrečné poznámky	78
II.3.	Metoda Hartreeho-Fockova (SCF).	79
II.4.	Empirické metody	87
II.5.	Molekulový elektrostatický potenciál (MEP) a molekulové elektrostatické pole	97
II.6.	Statisticko-termodynamické zpracování	99
II.7.	Molekulová dynamika a metoda Monte Carlo	105
	Dodatky	108
III.	POKUSNÉ METODY POSKYTUJÍCÍ INFORMACE O SLABÝCH MEZIMOLEKULOVÝCH INTERAKCÍCH.	114
III.1.	Přehled metod	114
III.2.	Elastický rozptyl molekulových paprsků	115
III.3.	Spektroskopické metody	118
III.4.	Makroskopické vlastnosti a transportní jevy	123
IV.	APLIKACE V MOLEKULOVÉ FYZICE A CHEMII	127
IV.1.	Fyzikální vlastnosti individuálních van der Waalsových molekul	127
IV.1.1.	Stabilizační energie	127
IV.1.2.	Geometrie: Hyperplochy potenciální energie a jejich stacionární body.	129
IV.1.3.	Základní a elektronově vzbuzené stavy; elektronická spektra	131
IV.1.4.	Rotačně vibrační spektroskopie a silové konstanty	136
IV.1.5.	Charakteristiky získané z radiofrekvenční a mikrovlnné spektroskopie	144
IV.1.6.	Ionizační potenciály: Elektronové spektroskopie (PES, PIES, ESCA)	147

IV.2.	Reaktivita van der Waalsových molekul	149
IV.2.1.	Termodynamika tvorby	149
IV.2.2.	Fyzikální adsorpce	151
IV.2.3.	Solvatační energie	156
IV.2.4.	Rychlost tvorby, přeměny a rozkladu vdW molekul	166
IV.2.5.	Účast van der Waalsových molekul v chemických reakcích	167
	Dodatky	170
V.	APLIKACE V BIODISCIPLÍNÁCH	172
V.1.	Nevazebné intramolekulové a intermolekulové interakce u velkých molekul.	172
V.2.	Významné procesy.	177
V.2.1.	Rozpuštění inertního plynu a rozdělování látek mezi nemísitelné kapaliny	177
V.2.2.	Solvatační jevy včetně hydrofobních interakcí	182
V.3.	Významné a společné rysy bioreakcí	184
V.3.1.	Rozpoznávací mechanismy a diskriminativní (chirální) interakce	188
V.3.2.	Enzymatická katalýza a cyklokatalýza	193
V.3.3.	Vliv silných lokálních elektrických polí	197
V.3.4.	Významná úloha entropie	199
V.4.	Interakce mezi vybranými systémy	201
V.4.1.	Úvodní poznámka.	201
V.4.2.	Interakce bílkovin s malými systémy a s bílkovinami	205
V.4.3.	Interakce nukleových kyselin s malými a polymerními systémy.	210
V.4.4.	Enzym-substrát	222
V.4.5.	Hormon-receptor	224
V.4.6.	Neurotransmitter-receptor.	224
V.4.7.	Léčivo-receptor	225
V.4.8.	Antigen-protilátka.	226
V.4.9.	Interakce, jichž se účastní membrány a supramolekulové systémy	228
V.5.	Poznámky k mechanismu několika vybraných procesů	229
V.5.1.	Metabolismus cizorodých látek	229
V.5.2.	Anestéze	230
V.5.3.	Chemická karcinogeneze	233
V.5.4.	Model pro barevné vidění	236
	Dodatky	238
	LITERATURA.	239
	DODATEK	268
	REJSTŘÍK	286